

Dato: 11. maj 2022
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Amanda Alberte Heino
Stilling
Sagsnr.: 2021-490-0319
Dok.: 2430313

Uunga siunnersuut:

**Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsisip allanngortinneqarne-
ranik inatsit (akuersissuteqaqqaarnissamik tunngavilimmik pinn-
gitsaaliilluni atoqatiginninneq pillugu aalajangersagaq**

§ 1

Kalaallit Nunaanni pineqaatissiinermut inatsimmi, tak. inatsit pillugu ilisi-
matitsissummi nr. 1045, 7. september 2017-imeersoq, allanngortinneqartoq
atorlugu § 2 inatsimmi nr. 168-imi, 27. februar 2019-imeersumi kinguller-
paatullu allanngorneqartoq § 2 inatsimmi nr. 1056-imi, 30. juni 2020-ime-
ersumi § 2 aqqutigalugu, allannguutissat imaattut pilersinneqarput:

1. § 77, imm. 1 aamma imm. 2, imatut iluseqalissapput:

»Imm. 1. Pinngitsaaliilluni atoqateqartut pineqaatissinneqassaaq, ato-
qateqarsimasoq imal. allatut akuerineqarani peqateqarsimasoq.

Stk. 2. Pinngitsaaliilluni atoqateqarsimasut pineqaatissinneqassaaq,
kina meeqqamik 12-it inorlugit ukiulimmik atoqateqarsimasoq allatulluun-
niit kinguaassiuutitigut atoqatiginnittoq«.

**2. § 79-imi imatut allanngortinneqassaaq »§ 77, imm. 1, nr. 3.« imaattun-
ngortillugu: »§ 77, imm. 2.«.**

§ 2

Inatsit atuutsinneqalissaaq ulloq [1. juli 2023].

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatigiumasat

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1.Aallarniut.....	4
2. Inatsisissatut siunnersuummi aaliangiinerit pingaarnerit	5
2.1. Inatsisigut maanna tunngaviusut	5
2.2. Pillaatissiinermut inatsit pillugu siunnersuisoqatigiit qallunaat pillaatissiinermut inatsisaani atoqateqarnermi akuersisoqartarnissamik piumasagaateqalernissamut eqqarsaatersuutaat	10
2.2.1. Maanna pinngitsaaliilluni atoqateqarneq pillugu qallunaat pillaatissiinermut inatsisaata § 216, imm. 1-iani aaliangersagaq	10
2.2.2. Oqaatsit” immineq piumasuseq” aamma ”akuersineq”	12
2.2.3. Pisut pineri	15
2.2.4. Nalilersuineq uppersaasiinerlu	15
2.2.5. Kinguaassiuutitigut pinerluutit allat	17
2.3. Justitsministeriap isummersuutai aaqqiissutissatullu siunnersuutigineqartut.....	18
2.3.1. Justitsministeria isumaqarpoq, pillaatissiinermut inatsimmut atatillugu siunnersuisoqatigiit pillaatissiinermut inatsisip ataani pinngitsaaliilluni atoqateqarnermut atatillugu aaliangersakkap allanngortit-tariaqarneranik isummersuutaa pineqatissiinermut inatsimmi aamma atuuttuusoq.	18
2.3.2. Taamaattumik siunnersuutaavoq pillaatissiinermut inatsimmi § 77, imm. 1., nutaamik oqaasertaliuunneqarluni ilusilerneqassasoq, taamatut pisoqarneratigut pillaatissiissuteqarsinnaasunngortillugu akuerinnin-nertaqanngitsumik atoqateqarneq.	19
2.3.3. Justitsministeria (Inatsisinik atuutsitsinermut naalakkersuisoqarfik) isumaqarpoq, ullumikkut § 77-imi imm. 1 aamma 2-mi allasimasut tunngavigalugit unioqutitsinertut isumaqarfigineqartut pillaatissii-nermut inatsimmi siunissami aamma pinngitsaaliisimanertut isigineqassasut.....	22
2.3.4. Justitsministeriap pisuunermut atatillugu piumasagaatit, uppersaasiissutit uppersaasiussanillu naliliernut atasut pillugit pineqaatissiinermut atatillugu siunnersuisoqatigiit isumaqatigai.....	23

2.3.5. Justitsministeria isumaqarpoq, Pinerlunnermut inatsisip § 77- iata saniatigut sakkortusaammik ilanngussisoqassasoq.	23
2.3.6. Justitsministeria isumaqarpoq, maanna pillaatissiinermi inat- simmi § 77, stk. 1, nr. 3 (siunnersuutigineqartoq § 77, stk. 2) aamma §§ 78-80 naapertorlugit pineqartut § 77, imm. 1-ip nutaamik oqaaser- taliuunnerani saniatigut tigumminnarneqassasut	24
3. FN-ip nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaanut kingunerusussat..	24
4. Assigiimmik pinninnissap kingunerisassai	25
5. Pisortanut aningaasaqarnikkut atuutitsilernermilu kingunerusussat	25
6. Inuussutissarsiornermi il.il. aningaasaqarniarnikkut allaf- fissornikkullu sunniutaasinnaasut	25
7. Innuttaasunut allaffissornikkut sunniutaasinnaasut	25
8. Avatangiisinut pinngortitamullu sunniutaasinnaasut	26
9. Silaannarmut pinngortitamullu sunniutaasinnaasut.....	26
10. EU-mi eqqartuussiveqarnermut attuumassuteqarneq	26
11. Oqartussaaffeqarfiit ingerlatseqatigiiffiit il.il tusarniaaffigineqartut	26
12. Eqikkaalluni skematut takussutissiaq.....	26

1.Aallarniut

Qallunaat nunaanni Naalakkersuisut nunatsinnilu Naalakkersuisut peqatigi-illutik kissaatigivaat qallunaat Kalaallit Nunaanni akisussaaffigisaasa iner-isarnissaat, tamatuma ataani isumannaarumallugu inuiaqatigiit angutitaasa arnartaasalu tunngaviatigut naliigiimik periarfissaqartitaanissaat.

Tamatuminnga suliaqarnermut atatillugu Justitsminiteriap Naalakkersu-isunit qinnuvigineqarnertik naapertorlugu una inatsisissatut siunnersuut su-liarivaat, tassani imarisaalluni pineqaatissiisarnermut inatsimmi pinngit-saaliilluni atoqateqarnermut inatsimmik allannguinnissaq.

Pinngitsaaliilluni atoqateqarneq inuiaqatigiinni pinerluttuliornerit ilunger-sunarnerpaat sakkortunerpaallu ilagivaat tassanimi suaassuseq tunngavi-galugu atoqatigiinnermi immineq timimut oqartussaasuuneq annertuumik innarlerneqarmat.

Pineqaatissiinermut inatsimmi aaliangersakkami atuuttumi tunngaviuvoq unioqqutitsisup pinngitsaaliissutit aaliangersimasut atorsimassagai, imal. eqqugaasup imatut inissisimasimanissaa, pisoqarnerani akiuussinnaajun-naaqqasimalluni. Tassa imaappoq, ullumikkut tamanna malillugu pinngit-saaliilluni atoqateqarsimanertut tamatigut taamatut nalilerneqarsinnaanngi-laq, pineqartoq atoqatigiinnissamut naaggaarsimagaluarpalluunniit. Taman-nalu allanngortittariaqarpoq.

Tassa piffissanngorpoq isumannaassallugu, atoqatigiinnissamut immineq oqartussaanerup pinngitsaaliilluni atoqateqartoqarsimatillugu qitiutin-neqalernissaa, Inuiaqatigiittut atornerlunneqartut inatsisitigut naapertuut-tumik illersortariaqarpagut.

Inummik allamik atoqateqarsimaneq, aapparisaq piumanngikkaluarpalluun-niit, inuup tunngavianik kiffaanngissuseqartitaaneranik aammalu immineq timiminut oqartussaaneramik eqqunngitsuliorneruvoq.

Pinngitsaaliillunimi atoqateqarneq pinngitsaaliiginnarnerunngilaq imal. pi-umanani oqarnerinnaannani. Tassami tunngaviummat atoqatigiittut tamarmik taamatut pisoqarnissaa akuersaarinnissimanissaat. Tassani i-nuit pineqartut tamarmik akuersisimassapput tamannalu atoqatigiinnerup tamaakkiisumik pinerani allatullunniit pisoqarnerani atuutissaaq. Tamaan-ngippallu pinngitsaaliinerussaaq – aamma aappariit akornanni.

Inatsit malillugit unioqqutitsinertut isigineqassapput inummik akuersinngitsumik atoqarteqarnerit allatulluunniit ilaqarsimanerit. Inuiaqatigiit pinngitsaaliilluni atoqarteqarnertut paasinnittaasiat, allanngortinneqassaaq, nutaamillu pineqatissiinermut inatsimmi akuersinertaqanngitsumik pinngitsaaliilluni atoqaternermut aaliangersaasoqarluni, tamannalu pineqaatissiinermut inatsimmi allannguutaavoq nutaarluinnaq.

Pinngitsaaliilluni atoqateqarsimanermik aaliangersagaq akuersinissamik aallaaveqartoq, pingitsaaliilluni atoqateqarnertut nalilernerqartunut atatilugu politiit iliuseqartarnerannut, unnerluussisut oqartussaanerannut eqqartuussiviillu suleriusaannut pingaaruteqaannarnani aamma inuiaqatigiinni isiginnittaatsinut allannguutaassaaq, tassa qitiusutut inissisimalissamat inuit allat killiliisarnerannik ataqqinninnissaq aammalu kiffaanngisuseqarluni immineq timimut aaliangiisinnaanermut.

Akuerinninneq tunngavigalugu pinngitsaaliilluni atoqarteqarnermut inatsisimmi oqimaaqatigiissarneqassapput atornerlunneqartunik illersuinissaq taakkulu inatsisitigut isumannaarinniffigineqarnissaat aammali pineqarluni pisuutitaasut inatsisitigut illersorneqarnissaat, tassami sulituutsinneqarmat pinngitsuutitaasoqarsinnaaneq, tassanilu unnerluutiginnittuusut pisusitsinissaq pillugu uppersaasiinissaat. Akuersineq inatsisitigut peqqisaarlunnartumik naapertuillunnartumillu nalilersorneqassaaq, pineqartup pisullu qanoq ittuusimanerat aallaavigalugit.

Inatsisissatut siunnersuut atorlugu siunnersuutigineqarpoq minnerunngitsumik pineqatissiinermut inatsimmi § 77, imm. 1 aamma 2, allassimasunik sakkortusaassasut. Tamatuma akuersinertaqanngitsumik atoqateqarsimanerit tamarmik pinngitsaaliisimanertut isumaqartinneqalernerisigut.

Inatsisissatut siunnersuutip tunngavigivaa qallunaat nunaanni pillaatissiinermut inatsimmi allannguutaasoq, tamannami pivoq inatsisiliornikkut taaneqartumik nr. 2208, ulloq 29. december 2020-imeersumik, pineqarluni akuersinertaqanngitsumik pinngitsaaliilluni atoqateqarsimanermik naliliinissamut aaliangersagaq. Allanguutip tunngavigivaa Pillaatissiinermut inatsimmut siunnersuisoqatigiit isumaliutissiissutaat nr. 1574/2020.

2. Inatsisissatut siunnersuummi aaliangiinerit pingaarnerit

2.1. Inatsisigut maanna tunngaviusut

Pineqatissiinermut inatsimmi § 77, imm. 1, nr. 1 aamma 2 tunngavigalugit pinngitsaaliilluni atoqateqarsimasutut pineqaatissinneqassaaq kina pinngitsaaliilluni atoqateqarsimasoq allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqatiginnittoq persuttaanikkut qunusaarinikkulluunniit (nr. 1) imal. allamik atoqateqarlunilu allatut atornerluisimasoq, pinngitsaalineqarsimasoq imatut inis-simasimappat, pisumi akiuisinnaasimanani (nr. 2).

Pineqatissiinermut inatsisimmi § 77, imm 1, nr. 3, malillugu pinngitsaaliil-luni atuisimasutut pineqaatissinneqassaaq inuk meeqqamik 12-it inorlugit ukiulimmik atoqateqarsimasoq. Tassani atoqateqarneq inatsisisinik unioq-qutsitsisimanermut aallaaviuvoq, taamaattumillu tamanna inatsisit malil-lugit akisussaaffigisani tamatigut tunngaviunani, tassa pisoqarsimatillugu § 77, imm. 1, nr. 1 aamma 2.imi, imal. § 77, imm. 2-mi nassuiarneqartut tun-ngavigalugit.

Taakku saniatigut § 77, imm. 2 naapertorlugu pinngitsaaliilluni atoqateqar-simasutut pisuutinneqassaaq imm. 1-imi allassimasut naapertorlugit, ato-qateqarsimasoq imal. allatut inatsisit unioqqutillugit pinngitsaaliinikkut pe-qateqarsimappat, tak. § 91.

Pineqatissiinermut inatsisimmi § 77, imm. 3 naapertorlugu, pinngitsaaliil-luni atuisimasutut pineqatissiissutissamik aaliangiinermi immikkut naliliif-figineqartarpoq nikanartuliorfiginnissimaneq, ajortuliorfigineqarsimasut 18-it inorlugit ukioqartillugit.

Pineqatissiinermut inatsit § 77, imm. 1 aamma 2, atorneqartarpoq pineqar-tillugit atoqateqarsimanerit allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqatigin-ninnerit. Pineqatissiinermut inatsimmi malinneqartarput § 77-imut piareer-saataasimasut, tak. Folketingstidende 2018-19, A, L 123 qupp. 20-imi allas-simasut, tassa atoqateqarnerit arnap kinguaassiuutaatigut itiatigullu pisimatil-lugit.

Allatullut kinguaassiuutitigut atoqatiginnittoqartillugu pissutsit allat eqqarsaatigalugit assersuutitut taaneqarsinnaavoq kinguaassiummik mi-lutsinneq, aluttuineq, inussanik arnap kinguaassiuutaanut itianulluunniit manngussineq aallatulluunniit kinguaassiuutinik attualaarineq.

Qulaani taaneqartutut § 77 imm. 1, nr. 1 pineqatissiinermut inatsimmi u-nioqqutsitsinertut isigineqarput akuerineqarani atoqatiginninnerit imal. qunusaarineq persuttaanerluunniit atorlugit atoqatiginninnerit allatulluun-niit iliuuseqartitsinerit. Taamaanneratigut tassa pisumi ataqatigiissuteqass-

apput akuerineqarani atoqateqarnerit imal. persuuttaaneq qunusaarinerluunniit aqqutigalugit allatut peqateqarnerit. Piumasaqaat taaneqartoq naapertorlugu pisoq pisimassaaq aappaarisamit akuerineqanngitsumik, tak. Folketingstidende 2018-19, A, L 123 aqqutigalugu saqqummiunneqartoq, qupp. 7.

Persuttaanerit tassaapput nukii atorlugit piumasamik angusaqarniarnerit (soorlu nukeqarneruneq atorlugu pinngitsaaliinikkut atoqateqarneq imal. assigiinngitsutigut tigumminnittumik/-nik ikiorteqarluni atoqateqarneq) aamma allatut pinngitsaaliilluni (soorlu patittaalluni tilluaalluniluunniit pineqartoq akiuisinnaajunnaartillugu). Pineqartumik susinnaajunnaartitsilluni tigumminninneq aaliangersagaq naapertorlugu persuttaanertut isigineqarpoq.

Suleriutsimi persuttaaneq pineqatissiinermut inatsimmi § 77, imm. 1, nr. 1, naapertorlugu aamma sakkukinnerusumik persuttaanerit ilaatinneqarput. Persuttaanertut tassani assersuutigineqarsinnaapput pineqatissiinermut inatsimmi § 77, imm. 1, nr. 1 naapertorlugu pisimasut tassaasinnaasut susinnaajunnaartitsilluni tigumminninnerit, soorlu pinngitsaaliilluni attualaarinnineq, piumanngitsumillu qalliineq. Tassa imaappoq persuttaanertut isiginninnermi pisariaqanngilaq annertuumik patittaanissaq allatullu persuttaasoqarnissaq imal. qunusaarinissaq, aammali ilaatinneqarlutik nipituuliunngikkaluarluni qunusaarinerit, aamma timitalerneqanngikkaluartumik qunusaarinerit.

Pineqatissiinermut inatsimmi § 77, imm. 2-mi allassimasut naapertorlugit pinerlunneruvoq arlaannik akuerisaanngitsumik pinngitsaaliissuteqarluni atoqateqarneq. Akuerisaanngitsumik pinngitsaaliineq pinerluttulerinnermi inatsimmi § 91-mi atuutsinneqassaaq, annersaanertaqanngikkaluartumik allatullunniit timitalinngikkaluarlugu annersaanissamik qunusaarinerit.

Aaliangersakkap piareersarnerani ilaavoq, tak. Folketingstidende 2007-08, ilanngussaq A, L 35-mi, qupp. 1658-imi, aamma Folketingstidende 2018-19, ilanngussaq A, L 123-mi qupp. 7-mi aaliangersakkami ilaasutut eqqarsaatigineqarmata atoqateqarnerit allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqatiginninnerit qunusaarinerillu sakkortuujunngikkaluartulluunniit atorlugit. Pineqatissiinermilu inatsisip § 91-ianni -persuttaanerup sakkortuuliornissamilluunniit qunusaarinerit saniatigut - pinngitsaaleriaatsitut taaneqarput, soorlu pigisanik annertunerusumik ajoqusiiniarnerit, pinngitsaaliinakkamik tigumminniarnerit, allatut pinerlunnertut isigineqas-

sutaasinnaasunik qunusaarinerit imal. inuup qanigisaanut attuumassuteqar-tutigut qunusaarinerit.

Pineqatissiinermut inatsimmi § 77, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu pisuutin-neqassaaq kina allamik kinguaassiutitigut allatulluunniit tunngaveqartumik atoqateqartoq, taamatut atornerlullugu inuk pineqarnerminut akiuussin-naanngitsutut inissisimasoq. Aaliangersagaq taamatuinnaq isumaqartin-neqarpoq, eqqugaasoq imminut ikiorsinnaajunnaarluni persuttarneqar-nissamik qunusaarneqarnikkut persuttarneqarnikkulluunniit inissisimappat. Persuttaaneq taamallu pisoqarnissaanik qunusaarineq atorlugit atoqateqar-toqarsimappat, tamanna § 77, imm. 1, nr. 1-imi ilaareerpoq.

Aaliangersakkap piareersarneqarnerani ilaapput, tak. Folketingstidende 2018-19, tillæg A, L 123 qupp. 7-imi, pingaarnerit ataanni ilaatinneqartut ”qanoq issutsit”, sininneq, ilisimannginneq, putumanerujussuaq, allatut tammaqqaneq, timikkut soriarsinnaajunnaaqqaneq il.il.

»Inissisimanerit«, pingaarnerit tullisut inissisimasut, taaneqarsinnaapput naatsorsuutiginnisamik tupannartutut pisut. Aaliangersakkamik taamaattut aaliangersimasumik pisutut isigineqarput, tassani pineqarlutik tupannartu-mik periataartut, piareersimaffiunngitsumik atoqateqaleriasaarnerit allatullu peqateqarnerit, pineqartoq qisuariariarsinnaatinnagu ingerlanneqartut. Tas-sani pineqartut ilaatigut makkuupput; pineqartoq mattaa-ngatillugu, tassani pinnittoq attualaa-risinnaanissaminut, taamallu iliornermigut killissanik qaangiilluni. Taamattut ataani eqqarsaatigineqarput imminut asannerit, nakorsamit misissorneqarnerit tagiartortinnermilu pisinnaasut, tak. Folket-ingstidende 2018-19, ilanngussap A, L 123-ip quppererisa 7-ianni allassi-masut.

Pinerlunnertut § 77, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu akisussaaffinni aaliangiisu-unngilaq, pisup atuinerit isigineqarsinnaanera, kisiannili pisumi pinnittoq atoqatiginninnissamut periarfissaqalernera allatulluunniit kinguaassiutit-igut atoqatiginninnera aallaviussaaq, tamannalu ”atoqateqaannarnermit” tunngavikinneruvoq.

Pineqaatissiinermut inatsimmi § 77, imm. 1 aamma 2-mi allassimasut unio-qqutinneqassappata, taava aaliangersagaq naapertorlugu unioqqutitsisima-soq pisumut atatillugu tamakkiisumik piaaraluni taamatut iliorsimasutut isigineqassaaq.

§ 77-imik unioqutsitsinermi pineqaatissiisoqassaaq apeqqutaatillugit unioqutitsinerup sakkortussusia aammalu pisuusup inuttut qanoq inissisimasuunera, tassami iliuserineqartumi sakkortussutsit annertussusaat nikerartuummata. Taamatut tunngaviliinikkut pineqatissiinerit siammasissuseq eqqarsaatigalugu tamakkiisumik aallaveqassammata.

Pineqatissiinermit inatsit tunngavimmigut pisuusooq aqutsisoralugu aallaavilerneqartarpoq, tak. Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu ataatsimiititsuarmit eqqartuussiveqarneq pillugu isumaliutissiissut nr. 1442/2004 (matuma kingorna Eqqartuussiveqarnermut ataatsimiititaliar-suup isumaliutissiissutaatut taagorneqartussaq), bindi I, qupperneq 121 ff. Tamatuma kingunerisaanik, eqqartuussiviup pineqatissiissusiissutissamik aaliangiinnermini annertuumik mianerissavaa inuup eqqartuunneqartup inuttut inooqataasutullu tunngavigisatut atugai, taassuma ataani taassuma kingorna nutaamik pinerluuteqaqqinnissamut qanoq inissisimanissaatut naatsorsuutigisinnaasat, tak. § 121, imm. 1, nr. 2. Kisianni aamma naliliinnermi ilaatinneqassaaq ingerlanneqarsimasup qanoq imaqarnera aammalu inuiaqatigiinnit pinerluutit qanoq ittuunera tunngavigalugu akiuiniarneq, tak. § 121, imm. 1, nr. 1.

Inatsisiliaq nr. xx [Folketingstidende 2021-22, A, L 126-imi] atorlugu pineqaatissiinermi inatsit § 77 18-it inorlugit ukiulinnik pinngitsaaliilluni atoqateqarnermi pineqatissiissutit qanoq inissinnissaat sakkortusineqarput.

Allannguut peqqutigalugu, immikkut inatsisinik unioqutitsilluni nikanarnartuliorfiginninneq pingaarnerusutut inissinneqarpoq. Inatsisiliornermi tunngaviuvoq 18-it inorlugit ukiulinnut pinngitsaaliilluni atornerluinermi pineqatissiissutaasartut 50%-inik qaffannissaat. Tamanna peqqutigalugu aamma suliaq, siornatigut ukioq ataatsimik pineqatissiinermit kinguneqartartoq maanna ukioq ataatsimik qaammatinillu 6-inik sivisussuseqartinneqartalissasoq. Suliallu ukiut marluk pineqaatissiissutaasartut qaffanneqarput ukiut 3-nngortillugit.

Nalinginnaasumik tunngaviusussanngussaaq pineqaatissiinermit sakkortunerulersitsisoqarsinnaaneq, pinngitsaaliilluni atoqateqarsimanermit annertuumik persuttaasoqarsimappat, pinngitsaaliilluni atoqateqarneq sivisusimappat, pinngitsaaliilluni atoqateqarneq allaqartunit ingerlanneqarsimappat imal. atornerlunneqartup angerlarsimaffianut iserluni tamanna ingerlanneqarsimappat. Kisiannili pineqaatissiineq sivikinnerusunngortinneqarsinnaavoq, soorlu assersuutigalugu kinguaassiutitigut pinngitsaaliilluni ato-

qateqarnerusimanngippat imal. taamatut pinissaq ingerlanniar-neqarsimanngippat.

2.2. Pillaatissiinermut inatsit pillugu siunnersuisoqatigiit qallunaat pillaatissiinermut inatsisaani atoqateqarnermi akuersisoqartarnissamik piu-masaqaateqalernissamut eqqarsaatersuutaat

2.2.1. Maanna pinngitsaaliilluni atoqateqarneq pillugu qallunaat pillaatissiinermut inatsisaata § 216, imm. 1-iani aaliangersagaq

Pillaatissiisarnermut akuersinertalimmik atoqateqarnissamut inatsimmi isumaliutissiissut nr. 1574/2020-imi takuneqarsinnaavoq, pillaatissiinermut inatsimmut siunnersuisoqatigiit isumaliutissiissutigisimagaat, qallunaat pillaatissiinermut inatsisaanni atuuttumi § 216, imm. 1, tunngavimmigut pineqatissiinermut inatsimmi § 77, imm. 1, nr. 1 aamma 2, aamma imm. 2-mi pillaatissiisarnermut inatsimmut assingusumi naammattumik erseqqisarneqarsimasoq atoqatigiinnermut atatillugu immineq aaliangiisinnaatitaaneq.

Qallunaat nunaanni pillaatissiissutaasarsimasut tamakkiisut 1. juli 2016-imiit 1. juli 2019-imut aaliangiunneqarsimasut misissornerini, pillaatissiinermut inatsit pillugu siunnersuisoqatigiit isumaat malillugu, qallunaat nunaanni inatsit tunngavigalugu pinngitsoortitaasimanerit arlaqartut aaliangiunneqarsimasut takuneqarput, taakkunani apeqquserneqarsinnaalluni atoqatigiinnermut tunngatillugu immineq aaliangersinnaatitaanermut aaliangersagaq saneqqunneqartarsimansoq.

Siunnersuisoqatigiillu pineqartut taavaat, eqqartuussinerni ingerlanneqarsimasuni, qallunaat inatsisaanni tunngavissiat tamanna ilaannakuusumik qulaajaraat, piumanngitsumik atoqateqarnermut sammisutut isummerfigineqarsinnaasut tamakkernagit. Siunnersuisoqatigiit isumaat malillugu taamani pillaatissiinermut inatsimmut § 216, imm. 1-imut atatillugu eqqartuussinerillu ingerlanerini, naammattumik qitiutinneqanngitsoq, atoqatigiinnermi illugiissut tamatuminnga tamarnik isumaqatigiissimassasut, aaliangersakkami tassanilu atoqatigiinnissamut immineq oqartussaaffeqartitaaneq tamatigorluinnaq atuutissammat.

Naak taamanikkut aaliangersakkap oqaasissiornerani ilaasutut oqaatig-ineqarsinnaagaluartoq, atoqateqarneq paatsuugassaannngitsumik akuer-ineqarsimanngitsoq, tak. pinngitsaaliinerit, persuttaanerit allatullu piumanngitsumik il.il. peqateqarnerit pillugit piumasaqaammi, pisoqarsinnaasoq, akuerineqartumik peqateqarsimaneq, taamaattunili aappaasoq piumanani nalunaarsimasoq, kisiannili taamaattuni inatsisit pineqartut aallaavigalugit atoqateqarsimaneq pillaatissiissutaasinnaanani, pinngitsaaliissutinik assigisaanillu atuisoqarsimanngimmat. Siunnersuisoqatigiit isumaat naapertorlugu taaneqartut pisimasut, pinngitsaaliinertut pillaatissiissutigineqarsimasariaqaraluarput. Siunnersuisoqatigiillu tamatumunnga atatillugu pingaartutut inissippaat peqatigineqarsimasup tatiginassutsimigut innarlerneqarnera taamallu aamma atoqateqarnissami immineq aaliangiisinnaatitaanera.

Pillaatissiinermut inatsimmut atatillugu siunnersuisoqatigiit isumaat naapertorlugu, § 216 tunngavigalugu pillaatissiinermi aaliangiisuussanngilaq atoqateqarnermut atatillugu pinngitsaaliissutinik atuisimaneq imaluunniit pisumi aapparineqarsimasup akiuisinnaasimannginnera, taamaallaalli inissinniartariaqarluni atoqateqarneq illugiinnit akuerineqarluni ingerlanneqarsimanersoq.

Qulaani taaneqartut pillugit Siunnersuisoqatigiit isumaqatigiittut isumaqarput, pillaatissiinermut inatsisip § 216-ia allanngortinneqartariaqartoq, taamatut iliornikkut aalingersakkami ilanngunneqarlutik piumanani ilaqarsimanerit suulluunniit. Tamatumunnga atatillugu Siunnersuisoqatigiit taavaat, pillaatissiinermi tunngaviit annertusineqarnerisigut erseqqissisinneqassammat, atoqateqarnerit suulluunniit tamatigorluinnaq illuatungeriinnit akuerineqarlutik pissammata. Inatsisigut allannguinnikkut aamma siammasinnerusumik paasinninneq siammaanneqassammat, atoqatigiinermi akuersinertaqartumik akuersissutaanngitsumillu taamallu pillaatissiissutigineqarsinnaasumik ingerlanneqartut, ingerlanneqarsimaneri killeqartut, taaneqarporlu taamatut iliortoqarneratigut pillaatissiinermut tunngasut erseqqinnerulersinneqassammata, tassani erseqqissilluinnarluni atoqatigiinermi immineq aaliangiisinnaatitaaneq tatiginassuserlu. Kiisalu inatsimmik allannguinnikkut atoqatigiinnernut akuersinertaqanngitsumik ingerlanneqarsimasunut taamallu inuiaqatigiit akuerinnikkumannginnerat naqissuserneqassalluni.

Taamaattumik pillaatissiisarnermut inatsimmut atatillugu Siunnersuisoqatigiit siunnersuutigaat pillaatissiinermut inatsimmi § 216, imm. 1-imi pillaatissiissutaasinnaanerisa tunngavii siammasinnerusunngortinneqassasut,

tassani piumasaqataajaajunnartinneqassalluni, atoqateqarnermik pilersit-sisimasup pinngitsaaliissutissanik atuisimanissaa, imal. atornerlunneqartu-usup qanoq inissisimasimanera.

Siunnersuisoqatigiit eqqarsaatigisimavaat, ”Pinngitsaaliilluni atoqateqar-neq” siammaanermi aamma atorneqassanersoq, imal. allamik taaguuser-ineqarsinnaasumik nassaarsiortoqassanersoq.

Siunnersuisoqatigiit isumaqarput, atoqateqarnek, appaasoq piumanngitsoq, imatut aapparineqartup tatiginassusianik innarliitigisoq, tamanna taasari-aqarluni ”Pinngitsaaliilluni atoqatigineqarsimanertut”, apeqqutaatinnagu atoqateqartoq persuttaasimanersoq imal. qunusaarisimanersoq, imaluunniit atornerlunneqartoq imatut inissisimasimanersoq, pisumi iliuuseqarluni aki-uussinnaasimanani. Taamatut pisoqarpat, suolluunniit sakkugineqarsima-galuarpata, tamanna immineq aaliangiisinnaatitaanermik tatiginassutsimillu pinarluinnartumik innarliineruvoq.

Innersuussutigineqarput isumaliutissiisummi quppernerit 125-129 og 140-141.

2.2.2. Oqaatsit ”immineq piumassuseq” aamma ”akuersineq”

Siunnersuisoqatigiit eqqarsaatigisimavaat oqaaseq sunarpiaq pillaatissiiner-mut inatsisip § 216, imm. 1-iani atorneqassanersoq. Isummersornermilu siunnersuisoqatigiit immikkut sammisimavaat oqaaseq ”immineq piumas-sutsimik”, ataatsimiititaliarsuarmit atorneqarsimasoq, Sverigemi pinngit-saaliilluni atoqatersimanermut inatsimmi tunngaviutinneqartoq aammalu ”akuersineq”, nunani assigiinngitsuni inatsisini atorneqarsimasoq, tak. ilisi-matitsissummi kapitel 4.

Siunnersuisoqatigiit taavaat, oqaatsit immineq piumassuseq aammalu akuerininneq erseqqilluinnartuunngimmata eqqartuussinermullu atatillugu killeqaratik, taamaattumillu pisariaqartoq erseqqissanissaq, tassa atoqatigi-innermut atatillugu oqaatsit pineqartut atorneqartut pisariaqartumik erseq-qissarneqarnissaat.

Siunnersuisoqatigiinni amerlanerussuteqartut isumaqarput, pinngitsaaliil-luni atoqateqarnek pillugu aaliangersakkami tunngaviutinneqassasoq im-mineq piumassutsimik atuinissaq, ikinnerussuteqartulli isumaqarput tun-ngaviussasoq oqaaseq akuersineq.

Pillaatissiisarnermut inatsit pillugu siunnersuisoqatigiit isumaqarput, pinngitsaalilluni atoqateqarnerup pineqarnerani immineq piumassuseq tunngaviussasoq, ikinnerussuteqartulli isumaqarlutik akuersineq aallaavius-sasoq.

Amerlanerussuteqartut ilaatigut tikkuarpaat, amerlanerussuteqartut isumaat naapertorlugu paasinartoq, pineqarmat atoqatigiinnerit immineq kajumissuseq tunngavigalugu pissammata, tassanilu isumaqaqqajaatitsilluni, pineqartumi ingerlasut assigiinngitsut naammassineqarsimanissaat. Tassungalugu atatillugu amerlanerussuteqartut saqqummiuppaat, inatsisimmi oqaasertaliineq imaassinnaasoq akuersineq arlaatigut sutut unioqqutitsinertut imaqarsinnaasoq, taamallu tunngaviusumit allaanerusumik. Amerlanerussuteqartullu aamma tikkuarpaat, unioqqutsitsinerunera pillugu oqaassiornerani sukaterutaasunik pisariaqartitsisoqarmat tassani atoqateqarniartuusumut allatulluunniit peqateqarniartumut atatillugu, piumasaqaataasunik isumannaarinninnissamut, atoqatiginiakkap akuersinissaa, kisiannili aamma eqqartuussivimmi naliliisussanut ersersillugu eqqarsaatigineqassammat pisunut atatillugu ilaatigut tunngaviatigut isumaqartoqarsinnaammat pisut akuerineqartumik ingerlanneqarsimasut, taamaattunilu naatsorsuutigineqarsinnaasariaqarmat, atoqatiginiagaasup paasinartumik piumannginnissaa, atoqateqarumanngikkuni. Taamaattumik amerlanerussuteqartut isumaqarput, erseqqissumik pissusilersoqartoqarsimatinnagu – apeqqutaalluni tunngavissap qanoq iluseqarsimanera, - pisussamik aallartitsisuusup qulakkeerinninnissaa, aappariniakkap ilumut akuersinera, aappariniagaq erseqqissumik takutitsinngippat, immineq piumassutsimik takutitsinngikkaluarluni. Tassani erseqqissuliunnginneq tassaalersinnaavoq akuersinnginneq, ammanerullunili, erseqqissuliunnginneq piumannginnermut piumanermulluunniit takutitsinerunersoq. Kiisalu amerlanerussuteqartut tikkuarpaat oqaaseq akuersivoq atorneqassappat nalilernerqartariaqassammat, tamanna immineq piumanermik akuersinerusoq. Tamatumunngalu atatillugu amerlanerussuteqartut oqaatigivaat pisoqarsinnaammat, akuersinermik, kisiannili tamanna pinnani immineq kajumissuseq tunngavigalugu, taamaammallu qanorluunniit ikkaluarpat naliliisoqatariaqassasoq immineq piumanermik oqarnerup taava qanoq paasisariaqarnera, naak akuersineq oqaatsit atorneqartussaagaluartoq.

Kiisalu amerlanerussuteqartut isumaqarput, oqaaseq immineq kajumissuseq pinngitsaaliilluni atoqateqarnerup aaliangersaatissatut siunnersuutigineqartumi atussallugu nalequnnerusoq taamallu naqissusiinerussasoq, kinaluunniit atoqateqarnermut atatillugu immineq aalingiisussaatitaammat, aammalu

atoqatigiinneq qanorluunniit ittoq illuatungeriit akuerseqatigiinnerannik tunngaveqassammat.

Ikinnerussuteqartut tikkuarpaat akuersinermik tunngaveqartumik pinngitsaaliilluni atoqateqarneq pillugu aaliangersagaq pinerlunnermik pil-latissinneqarsinnaaneq siammasinnerusumik imaqalersissagaa, inatsimmi siornatigut pillaatissiissutigineqarsinnaanngitsut ilaatillugit. Ikinnerussuteqartullu aamma taavaat, akuersineq marluk akunneranni isumaqatigiinnermik isumaqarnertupajaaq ittoq, taamallu illuatungeriinni akuerineqartumik, oqaaserli immineq kajumissutsimik atorineqarpat imatut isumaqapajaartoq aappaasup kissaataanut illuatungiliuttusoq akuersaarinnittoq. Ikinnerussuteqartut isumaat naapertorlugu immineq piumassutsimik tunngaveqann-gitsumi, atoqatiginiarneqartoq piumasimassanngitsaq, akuersinermi pissap-pat tamatuminnga atoqatiginiarneqartoq oqassammat. Qanoq pisoqarsiman-ermik qulaajaaniarnermi akuersisimaneq naliliissutigalugu aaliangersaan-ermi annertunerusumik qitiutinneqassaaq inuk atoqatigininniarnermik aal-lartitsisuusimasoq. Ikinnerussuteqartullu aamma tikkuarpaat, aaliangiis-ussaassammat aaliangersakkap imatut isikkoqarnissaa, ersersinneqarluni, tassa atoqatiginninnissarpiaq atatumik akuerinninneq pissammat, eqqar-tuussinermilu aaliangiinermi aaliangiisuunani atoqatigineqartoq piumanani akiuussimanersoq. Kiisalu ikinnerussuteqartut tikkuarpaat, isummersuutitik malillugit pinngitsaaliilluni atoqateqarsimaneq pillugu aaliangersakkamik erseqqaarinnerulersumik allannguisoqartariaqartoq, eqqartuussinermi iller-suutaasinnaasut kimeqarnerulersinneqassappata aammalu apeqqu akuer-sisimaneq aallaavigalugu pinngitsaaliilluni atoqateqarnersimaneq pillugu aaliangersagaq erseqqissumik qulaajagaasoq iluaqutaasinnaasoq pissusiler-sornermi killiffiit suut atoqateqarnermut atatillugu akuersaarneqarsinnaas-sasut suullu akuersaarneqarsinnaassanngitsut siammasinnerusumik paasi-nartunngortinneqarpata.

Immineq kajumissutsimik oqaatsimik atuinikkut, amerlanerussuteqartut isumaat malillugu, oqaatsit atorineqarsimasut imal.iliuserisimasat aqqu-tigalugit pisimasoq pineqartoq qanorlu ingerlasimanera ersersinneqarsin-naalissapput.

Ikinnerussuteqartut isumaqarput tamanna tunngavissiuinikkut eqikkaalluni isummerfigineqartussaasoq, nalilersorlugu atoqatigiinnermi peqataasi-maneq akuerineqarsimasutut isigineqarsinnaanersoq. Tassa piu-masaqaataassanngilaq, peqataajumannginnerup toqqartumik oqaatigineqar-simanissaa allatulluunniit aaliangersimasumik takutinneqarsimanissaa.

Amerlanerussuteqqartut ikinnerussuteqartullu oqaatsit immineq kajumis-
sutsimik aammalu oqaaseq akuersineq pillugit isummersuutaat takuneqar-
sinnaapput isumaliutissiissutip qupp. 135-40, 176-183 aamma 188-191-iini.

2.2.3. Pisut pineri

Pillaatissiinermut inatsit pillugu siunnersuisoqatigiit eqqarsaatigisimavaat,
pisut pineri, siuliani pillaatissiinermut inatsisip § 216, imm. 1-ip ataani
aaliangersakkami allattoreqarsimasut, aaliangersakkami toqqaannartumik
ilaasariaqarnersut (siuliani pillaatissiinermut inatsisip § 216, imm. 1-ip) ilu-
ani aaliangersakkami allattoreqarsimasut, aaliangersakkami toqqaannartu-
mik tunngavittut ilaasariaqaraluartut, pisimasut pinerini immineq kajumis-
suseq imal. akuersineq atorunnaarsillugit.

Siunnersuisoqatigiinni amerlanerussuteqartut siunnersuuteqarput, pisut
pineqartut nutaamik pinngitsaaliilluni atoqateqarneq pillugu aalianger-
sakkami toqqaannartumik ilanngunneqartariaqartut pisimasuni immineq ka-
jumissutsimik akoqanngitsuni. Siunnersuisoqatigiinni ikinnerussuteqartut
siunnersuutigivaat, pisut taaneqartut pinngitsaaliilluni atoqateqarneq pil-
lugu aaliangersakkami toqqaannartumik ilanngunneqassasut, pillaatissi-
iniarnermi sakkortunerusunngorsaatitut.

Nutaamik pillaatissiinermut inatsimmi § 216, imm. 1-imi allanneqartussatut
siunnersuutigineqartut, Siunnersuisoqatigiit isumaat naapetorlugu eqqartu-
ussinermi illersorneqarnissamut § 216, imm. 1-imi aaliangersakkami
maanna atuuttumi tunngaviusumut sakkukillisaataanngitsut. Taamaattumik
siunnersuisooqatigiit isumaat malillugu pillaatissiissutaajuassaaq persut-
taaneq qunusaarinerluunniit atorlugit pinngitsaaliilluni atoqateqarneq imal.
Inatsisinik unioqqutitsilluni pinngitsaaliilluni atoqateqarneq, tak, § 260,
imal. pisumi pineqarpat kina imatut inissisimasimasoq, pineqarnerminut il-
iuuseqarluni unissaaniarluni akiuussinnaanani.

Aamma innersuussutigineqarput isumaliutissiisummi qupp. 158-159
aamma 161 aamma 191.

2.2.4. Nalilersuineq uppersaasiinerlu

Pillaatissiinermut inatsimmut atatillugu siunnersuisoqatigiit aamma isum-
mersuutigaat apeqqutit naatsorsuineq, uppersaasiineq aammalu up-
persaatinik nalilersuineq.

Siunnersuisoqatigiit nalilersuinnermut atatillugu isumaqarput, tunngavis-saqanngitsoq pinnerlunnertut isiginiassallugu piaarinani atoqateqarneq pinngitsaaliilluni atoqateqarsimanertut. Akunnattoorutit, pinnerlunnertut naliliinnermut atatillugu qaqinneqarsinnaasut, tak. pillaatissiinnermi inatsimmi isumaliutissiissut nr. 1534/2012, kinguaassiuutitigut pinnerlunnerit pillugit, siunnersuisoqatigiit isumaat naapertorlugu allannguuteqaratik ilaajuarsinnarput.

Pillaatissiinnermut inatsit pillugu siunnersuisoqatigiit tamatumunnga atatillugu oqaaseqarput, piaarinnginneq atorineqarpat eqqartuussiviup pisut aallaavigalugit pisuusup suut ilisimasariaqagaanik naliliineq akisussaaffigimmagu. Piaarinnginnermik oqarneq suut qanoq ittusaaneriniq naliliinneruvoq, taamatullu oqarneq ataasiaakkaat isummersuutaannik tunngaveqalersinnaavoq, tassani ataasisakkaat atoqatigiinnermik isiginnittaasiat ilaasinnaalluni. Siunnersuisoqatigiillu isumaqarput taamatut nalimmassaaneq takorluuisinnaanermik sanngiillissutaassasoq eqqarsaatigalugu pisuni aalingersimasuni qanoq isiginnilluni naliliisoqarsinnaaneq, taamatullu ilisumik qalipaasersuinikkut pisuusutut isigineqartup naapertuilluurtumik pineqarnissaa aamma equtinneqarsinnaalluni. Taamaattumik naapertuilluurtumik pinninnissaq eqqarsaatigalugu piumasarineqarluni pisoq nalilerneqassasoq atoqatigiinnermi pisimasuiit aallaavigalugit.

Siunnersuisoqatigiit oqariartuutigivaat, pillaatissiinnermut inatsisip § 216-ianik allannguutissatut siunnersuut eqqarsaatigalugu pinngitsaaliilluni atoqateqarsimanerit tunngavii siammassinnerulersinneqassasut, tassani ilanngunneqartussanngussalluni inummik akuersisimanngitsumik imminerluunniit kajumissutsiminik atoqatigineqarsimasumik ilaqarsimasoq. Taava piumasarineqarunnaassaaq, atoqateqartup persuttaasimanera, persuttaanisamik qunusaarisimanera imal. allatut akuerisaanngitsumik pinngitsaaliisimanera imal. atoqatigineqartoq arlaatigut inissisimasimasoq pisumi akiuunnissaminut.

Pillaatissiissutaasussamik tunngaviusunik atitusaanerup, siunnersuisoqatigiit isumaat naapertorlugu, malitsigisaanik pisariaarutissaaq piaarinnginneq pillugu aaliangersagaq.

Aammalu, siunnersuisoqatigiit paasinninnerat naapertorlugu, suli itigartinneqaannarsinnaassanngilaq navialiffiusinnaammat eqqartuusseriaatsimut sakkukillisaataasinnaanera, atorineqarsinaasunngorlugu eqqunneqassappat” piaarinani pinngitsaaliilluni atoqateqarneq”.

Immineq kajummissuseq aallaavigalugu pinngitsaaliilluni atoqatigiinnermut aaliangersagaq, amerlanerussuteqartunit siunnersuutigineqartoq, aammalu akuersinermik tunngaveqartumik pinngitsaaliilluni atoqatigiinnermut aaliangersagaq, ikinnerussuteqartunit siunnersuutigineqartoq sulii aaliangersakkami piumasagaataassaaq, pisuusup pisup nalaani atoqatigin-ninnisamik siunnerfeqarnera tunngavigalugu. Tamanna isumaqarpoq pisuusoq aaliangersagaq naapertorlugu siunertaqarsimasoq atoqatiginissalluni inummik immineq kajumissutsiminik peqataajumanngitsumik imal. akuerinninngitsumik. Taamaattumik tassa naammagineqanngilaq, pisuusup ilisimannissimasariaqarnera, atoqatigininneq aappaasumit akuerineqanngimmat imal. atoqatigineqartoq akuersisimanngimmat.

Nalilerneqarsinnaappat, immineq kajumissutsimik aallaveqanngitsumik atoqatiginnittoqarsimasoq imal. atoqateqarneq akuerinninnertaqanngitsoq, taava apeqqut tassaalissaaq, pisuusoq atoqateqarnissamik siunertaqarsimangersoq. Tamatumunnga atatillugu pingaaruteqassaaq aaliangiullugu nalilissallugu, pisuusoq isumaqarsimasinnaasoq, atoqatini immineq kajumissutsiminik peqataasoq imal. atoqatiginissamut akuersisimasoq.

Pisumik uppersaasiinermi amerlanerussuteqartunit aammalu ikinnerussuteqartunit pillaatissiinermut inatsimmik § 216, imm. 1-imik allannguinnissamik siunnersuinissaq unnerluussisumit akisussaaffigineqassaaq.

Saniatigut innersuussutigineqarput isumaliutissiisummi qupp. 154-156, 166-167, 183-185 aamma 191-192.

2.2.5. Kinguaassiuutitigut pinerluutit allat

Pillaatissiinermut inatsit pillugu siunnersuisoqatigiit eqqarsaatigisimavaat, pinngitsaaliilluni atoqateqarnerup peqqussummut qanoq attuumassuteqarnera § 216, stk. 2, og §§ 218-223, taassumalu pingaarnertut isigalugu assigivai pineqaatissiinermut inatsimmi 77, imm. 1, nr. 3-mi aamma §§ 79 aamma 80, taassumalu ataani aaliangersakkat, peqqutigalugu pillaatissiinermut inatsisip § 216, imm. 1 nutaamik oqaasissiorneqarmat, taamaattumik peerneqartariaqaraluarpoq immaqaluunniit eqqarsaatigineqarluni tamatuma pinerlunnertut isigineqarnera taamaaginnassanersoq tassa pisoq pinngitsaaliilluni atoqateqarnerut isigineqarnani kisiannili kinguaassiuutitigut allatut pinerluttuliornertut isigineqarluni.

Siunnersuisoqatigiit isumaat malillugu, aaliangersakkani pineqartuni pinnerlunnertut oqariartuutaasut atatinneqaannartariaqarput ilaatillugit § 216-imi imm. 1-ip nutaamik oqaasissiuunneqarnerani.

Siunnersuisoqatigiillu maluginiarpaat, pisup imarisaa imarisaaluunniit qulaani aaliangersakkami eqquuppata, atoqatigiinnerlu allatulluunniit ingerlanneqartoq immineq kajumissutsimik akuerineqartumilluunniit pisimasuunani, taava imaalersinnaasoq pillaatissiisummut amerlanerussuteqartut ikinnerussuteqartulluunniit inatsisissatut siunnersuutaat tiguneqassappat, taava pillaatissiisoqartoq pillaatissiinermut inatsimmi § 216, imm. 1-imi imarisaasunut kalluaattumik.

Innersuussissutigineqarpullu aaliangersakkami qupp. 141 – 146.

2.3. Justitsministeriap isummersuutai aaqqiissutissatullu siunnersuutigineqartut

2.3.1. Justitsministeria isumaqarpoq, pillaatissiinermut inatsimmut atatillugu siunnersuisoqatigiit pillaatissiinermut inatsisip ataani pinngitsaaliilluni atoqateqarnermut atatillugu aaliangersakkap allanngortittariaqarneranik isummersuutaa pineqatissiinermut inatsimmi aamma atuuttuusoq.

Justitsministeriap paasinninnera naapertorlugu, taava immineq kajumissuseq aallaavigalugu pinngitsaaliilluni atoqateqarnerup assigilissavaa akuersaarinninnermik tunngaveqartumik pisoqarsimaneq erseqqissaasulissallugulu pinnerlunermut atatillugu kinguaassiutit aallaavigalugit pisut immineq kajumissutsimik aallaveqanngitsut immineq aaliangiiffiusussaatitaasuummata. Saniatigullu siunnersuutit marluusut taakku erseqqissassavaat inuiaqatigiit tungaannit immineq kajumissutsimik aallaveqanngitsumik atoqateqarnerit akuersaarneqanngimmata, taamallu naqissusissallugu inuiaqatigiit tungaannit tamakkiisumik isigalugu qanoq isiginnittaaseqarneq.

Kiisalu Justitsminitseriamit maluginiarneqarpoq, immineq kajumissutsimik akuersinermillunniit aallaaveqartunik pisut unnerluussisuussunit uppernarsarneqartussaassammata, pisut immineq kajumissutsimik akuersinermillunniit aallaaveqannginnerat. Tassa imaappoq pineqartuni illugiinni uppernarsaaserniarneqassaaq pisimasoq qanoq ittuusimanersoq. Taamaattumik ministeriaqarfiup isumaa naapertorlugu, pinngitsaaliilluni atoqateqarsimanernut atatillugu imaluunniit pisuutitaasup illersorneqarsinnaanera isumannaarumallugu, assigiinngissuteqassanngitsoq qanoq isummiussineq

– tassa pisoq immineq kajumissutsimik imal. akuersinermik aallaveqarner-soq.

Justitsministerialli isumaa naapertorlugu aaliangersakkatut ilusilerniagaaq pineqartoq siunnersuutiginiarneqartoq inerniliinernik assigiinngitsunik marlunnik pilersitsisinnaavoq. Akuersaarinninneq aallaaviuppat, taava iliu-useqannginnermi pinnittoq pisussaaffimmik isumannaarinnittussanngortinneqassaaq, pineqartoq iliuuseqannginnermigut akiuutinnginnermigut akuersaarinnissimasoq immineq kajumissusermut sanilliullugu.

Pinngitsaaliilluni atoqateqarnermut aaliangersagaq nutaaq isumannaarinnittuussaaq erseqqissitinnerussagamiuk atoqatigiinnermut atatillugu immineq oqartussaasuuneq paasinarsitillugulu, pinngitsaaliilluni atoqateqarnermi aaliangiisuunngimmata pinngitsaaliisoqarsimaneq imaluunniit piumanani saqqummiisimaneq. Taamaattumik aamma paasilluinnartariaqarpoq, atoqatiginninnermik pilersitsisoq tamatigut akisussaasuummat isumannaassallugu ilaginiakkami akuerinninnissaa.

Tamanna tunngavigalugu Justitsministeria Danmarkimisulli isumaqarpoq, akuersaarinninneq tunngavigalugu pinngitsaaliilluni atoqatiginninnermut aaliangersaataasoq atugassaqqinnerusoq isumannaarumallugu atoqatigiinnermi imminut aaliangiiffiusussaanerup atorneqarnissaa sanilliullugu immineq kajumissuseq aallaavigalugu pinngitsaaliilluni atoqateqarnermut aaliangersagaq.

2.3.2. Taamaattumik siunnersuutaavoq pillaatissiinnermut inatsimmi § 77, imm. 1., nutaamik oqaasertaliuunneqarluni ilusilernerneqassasoq, taamatut pisoqarneratigut pillaatissiissuteqarsinnaasunngortillugu akuerinninner-taqanngitsumik atoqateqarneq.

Akuersineq immineq kajumissutsimik tunniunneqassaaq tassani ersersinneqarluni pisoq pineqartumit immineq peqataaffigiumaneqartoq, aallaavigalugit pisup tunuliaqutai ingerlanerilu.

Pinngitsaaliillunimi atoqateqarneq immineq tassaannngilaq pinngitsaaliineq imal. piumannginnermik piumasaqarnissaaq. Killormulli apeqqutaasoq tassaavoq atoqatigiinneq/ilaqarneq immineq piumasamik akuerisamillu pinersaq. Atoqatigiittut marluullutik akuerinnissapput, tamannalu atuutissaaq atoqatigiinneq tamakkiisumik ingerlatillugu. Taamaanngippaammi pinngitsaaliilluni atoqateqarnerussaaq, aamma aappariit akornanni.

Akuersineq oqaasinngorlugu iliuuseqarnikkulluunniit takutinneqarsinnaavoq. Tamannalu pillugu toqqaannartumik allatulluunniit takutinneqarnissaa piumasarineqanngilaq. Pinngitsaaliillunilu atoqarteqarneq pillugu aaliangersakkami qanoq iluseqartitsinissaq tamakkiisumik nalilersuinerminaqitanngorluguluunniit pissasutut malitassiugaanngilaq.

Atoqatigiinnermummi atatillugu akuersineq assigiinngitumik takutinneqarsinnaavoq assigiinngitsunillu iluseqarsinnaalluni.

Tunngaviatigut inuk atoqateqarnissamik akuersisoq pineqartillugu naatsorsuutigisariaqarpoq sunngilluinnarluni uninngaannarsimassanngitsoq kisiannili pisumi arlaatigut peqataanermik soqutiginninneermillu takutitsissasoq.

Iliuutsit atoqatigiinnissamut allatulluunniit peqatigiinnissamut akuersinermik takutitsissutaasinnaasut, soorlu kuninnerusinnaapput, attuinnerusinnaallutik, nuannisarnermik nipiliornerusinnaallutik arlaatigulluunniit aalanikkut takutitsinerusinnaallutik, soorlu aapparisaq saatiterlugu, atisat immineq piaarlugit, asaqatigiinnermi timimik aalatitsinerit allatulluunniit iliornerit atorlugit.

Takorloorneqarpoq inuk pinngitsaalineqartoq eqqarsaatiginngisaminik erserpalussinnaasoq, akiuinani qerisutut ililluni. Taamaattut ersersinnaapput inuup oqalussinnaajunnaartutut nikissinnaajunnaartutullu pissuseqalerneratigut, aammali takuneqarsinnaasarpoq pineqartoq imatut ersortigisinnaasartoq, timini allaat atorsinnaajunnaavittarlugu (soorlu saatersinnaanani, atoqatigiinneq pitinnagu pineranilu taamaaliornissamik qinnuvigineqaralaruniluunniit aalasinnaanani, piaarinerunngitsumik ersinerulli pilersitaanik issorarluni. Tamannalu takussinnaavoq atoqatigiinneq aallartinnigisorluunniit pineraniluunniit. Taamatut inuup inissinnerani, tassalu qerisutut ilinera, akuersinertut imal. piaaraluni pinertut iliorneritulluunniit paasineqassanngilaq, kisianni tassami ersinermi pisuugami. Taamaattoqartillugu akuersisoqanngisaannarpoq.

Qulaani taakkartorneqartut qimakkutsigit, pisuni atoqatiginiarneqartoq iliuuseerulluinnartarpoq, akuerininnertut akuersinnginnertulluunniit paatsoorneqarsinnaasumik.

Pisut pinerini, atoqatigiinnermi arlaasup peqataanngilluinnarnera isumaqarnarpoq taava taanna atoqatigiinnissamut akuersisimanngitsoq, taamaattumik taamatut pisumi atoqatigiinnissamik allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqatiginninnissamik kissaateqartuusoq, iliuuseqartariaqar-

tussaavoq isumannaarumallugu, atoqatiginiagaq akuersaarinninnersoq. Kisianni aamma pisumi aappaasumit peqataanngivittoqartillugu qanorpiaq ingerlasoqarnera nalilersorneqartus-saavoq paasiniaarlugu atoqatigiinneq akuerinninnermik tunngaveqarluni pisimangersoq.

Aamma taaneqartutut pisumi peqataanngilluinnartoqartillugu – tunngav-iusumik tamakkiisumillu naliliinnermi akuerinninnermik tunuliaquteqarto-qarsinnaavoq. Tassani naliliinnermi ilaasinnaavoq, siornatigut pineqartut akuersineq tunuliaqutaralugu atoqatigiissimanersut, tamannalu pisimasoq nalilersuinnermi maanna pineqartutut, tassa qunusaarinertaqanngitsumik assingusumilluunniit tunngaveqarsimanngitsoq, apeqqutaasullu illuatun-gerivaa pineqartut siusinnerusukkut atoqatigiissimannginnerat.

Tunngaviatigulli isumaqarnarsinnaavoq, inuup atoqatigiinnissamut allatul-luunniit peqatigiinnissamut akuerinnissimasup akuliusimasutut tunniusi-malluni susimanngilluinnarsimasinnaanera, naatsorsuutigisariaqarsori-narlunili arlaatigut pisumi aamma soqutiginnippaluttumik peqataasimanis-saa.

Pisuni akuerinninneq arlaatigut malunnarsimatillugu, kisiannili kingorna pisup ingerlanerani aapparisaq soqutiginnippalunnngilluinnalersillugu, taava akuersisimanera apeqquserneqarsinnaalissaaq, soorlu akuersisimaneq kinguaassiutitiguinnaq pissasoq, itikkoorinnittoqarnani imal. angutip kinguaassiutaanik milunnissaq kisimi akuerinartinneqqarsimasinnaalluni, tassa kinguaassiutitigut atoqatigiinnertaqanngitsumik, taava aamma tamatu-mani qanorpiaq akuersaarinninnerup tunngaveqarsimanera nalilersugas-saassaaq. Taamaattumik taamaattuni nalilersuinnerni qulaani assersuutig-ineqartut ilanngunneqartussaassapput.

Arlaatigut atoqueqarnissamik akuersinnermi apeqqutaapput, atoqatiginniffig-ineqartoq immineq piumassutsiminik tamatumunnga akuersinnersoq. Aaliangiisussarlu taassaavoq, inuk pineqartoq periarfissaqartinneqarsiman-ersoq, atoqatigiinnermi assingusumilluunniit pisussami peqataajumanersoq.

Tamatumunnga atatillugu naqissuserneqassaaq, akuersisimanerup naliler-niarnerani atoqatiginniffigineqarsimasup pisumi qanoq pissuseqarsimanera aaliangiisuummat. Tiingarpalaartumik pissusilersorneq, unnukkut siusin-nerusukkut kunissuussimaneq imal. angerlaanneqarsimaneq immineq ato-qatigiinnissamut akuersinertut isumaqarfigineqarsinnaanngillat.

Atoqatigiinnermik akuersineq pisup ingerlanera tamaat ingerlassaaq. Akuersineq atoqatigiinneq tamaat pitillugu ingerlassaaq. Atoqatigiinnermi allatulluunniit peqatigiinnermi akuersisimaneq, imaanngilaq kingusinnerusukut pisup ingerlanerani allanngortinneqarsinnaanngitsoq.

Akuersaarinninneq – minnerunngitsumik eqqartuussivikkoortitsineri isumannaatsumik nalilersuisinnaanissaq eqqarsaatigalugu – allanik akuliussuinani tamakkiisumilli nalilerneqassaaq aallaavigalugit peqataasup qanoq peqataasimanerani paasissutissat, ilanngullugit oqaatsit atorneqarsimasut iliuuserisimasallu – aallaaviginagit inuup eqqarsaatimini isumai soorlu Taamatut pisoqarberata kingunerisaannik inuup eqqarsaatimini peqatigiinnerup pinissaanik kissaateqarsimannginnera, taamaakkaluartorli peqatalluni, taamaattotlu akuersisimanertut nalilerneqassaaq.

Eqqartuussivik tassaavoq pisumut attuumassuteqartut tamaasa aallaavigalugit pineqartumi akuersaarinnittoqarsimanersoq aaliangiisussusaq.

2.3.3. Justitsministeria (Inatsisinik atuutsitsinermit naalakkersuisoqarfik) isumaqarpoq, ullumikkut § 77-imi imm. 1 aamma 2-mi allassimasut tunngavigalugit unioqqutitsinertut isumaqarfigineqartut pillaatissii-nermit inatsimmi siunissami aamma pinngitsaaliisimanertut isigineqassasut.

Qulaani imm. 2.1.3.2-mi taaneqartutut siunnersuutigineqarpoq siunissami pinerlunnertut isigineqassasut akuersinngitsumik atoqateqarnerit allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqatiginninnerit, tassanilu tunngaviulluni akuersinerup immineq kiffaanngissuseqarluni piumassuserisamik tunniunneqarsimanissaa, nalilii-nermi aallaavigalugu pisup pineqartup qanoq iluseqarsimanera.

Tamakku tunngavigalugit justitsministeria isumaqarpoq, ullumikkut Kalaallit Nunaanni pinerlunnermit inatsimmi § 77, imm. 1 aamma 2 tunngavigalugit persuttaaneq sakkortuuliornissamilluunniit qunusaarinerit tunngavigalugit pisut pinerlunnertut isigineqassasut, tassa imaappoq atoqateqarneq allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqatiginninneq persuttaanikkut qunusaarinikkulluunniit pilersinneqarsimappat, tak. pinerlunnermit inatsimmi § 91-imi Kalaallit Nunaanni atuuttut aamma inuk atoqatiginniffigineqartoq, imatut inissisimasimappat pisumi akiuussinnaanani, pinerlunnertut isiginnittaatsimi annertusisami ilaassasoq, tak. siunnersuutigineqartumi imm. 1.

Taamaattumik Justitsministeriap isumaa naapertorlugu ilaatigut akuerine-rarneqartoq akuerineqarsinnaassanngilaq, tassa Justitsministeriap isumaa naapertorlugu ilaatigut akuersinertut atorneqarsinnaasutut isigineqarsin-naasorineqanngimmat, atoqateqarneq allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqatiginninneq akuersinermik tunngaveqartutut pisimanerassallugu, pisoq persuttaaneq imal. persuttaanissamik qunusaarineq atorlugit pisimappat, imal. atoqateqarneq killigitaasut saneqqullugit pingitsaaliinnerusimappat, tak. pinerlunnermut inatsimmi § 91 imal. pisoq anguneqarsimappat aappa-rineqartup ima inissisimanerani, pisumut akiuussinnaasimanani.

Taamaattumik pineqartuni taaneqartuni pinerlunnertut isiginninnerit allan-ngortinneqanngillat.

Maluginiaqquneqarpoq pisut assigiinngitsut akuersinertaqanngitsumik pis-unik imaqartut tamakkivillugit assersuusiorlugillu saqqummiunneqanngim-mata.

2.3.4. Justitsministeriap pisuunermut atatillugu piumasaqaatit, upper-narsaasiissutit uppersaasiussanillu naliliernut atasut pillugit pi-neqaatissiinermut atatillugu siunnersuisoqatigiit isumaqatigai.

Taamatut ilisumik siunissami aamma piumasaqaataassaaq, pisuutitaasup pisuni tamani piaaraluni pinerlunnermut inatsisimmi § 77, imm. 1 naapert-orlugu, iliuuseqarsimasutut isigineqarnissaa. Tamatumunnga atatillugu al-lanngortinneqanngilaq, unneerluussisoq tassaammat uppersaasiisussaaq, aaliangiiffigalugulu pineqartoq pillaatissiinermi aaliangersagaq taaneqartoq unioqutissimaneraa taamallu pisuusuusoq.

Jusititsminitseriamit tamakku pillaatissiinermut inatsimmut atatillugu Siun-nersuisoqatigiit taasimasaat isumaqatigai, tassalu tunngavissaqanngitsoq pi-nerlunnermut inatsimmi piaarinani pinngitsaaliilluni atoqateqarsimasup pi-nerluttuliorsimasutut isiginissaa.

2.3.5. Justitsministeria isumaqarpoq, Pinerlunnermut inatsisip § 77-iata sa-niatigut sakkortusaammik ilanngussisoqassasoq.

Justitsministeria naliliivoq, Pinerlunnermut inatsimmi § 77-imi immikkut aaliangersaammik ilanngussisoqartariaqanngitsoq, taamaattumillu pisut ul-lumikkut § 77, imm. 1 aamma 2-imi atoqatigiinnikkut pinerlunnertut isigi-

neqartut akornanni pineqaatissiinissamik aaliangiiniarnermi immikkut sakkortuumik pisimasutut isigineqartussanngorlugu.

Tamatuma Jusititsministeriap isumaa naapertorlugu malitsigilissavaa, pisimasuni pillaatissiinerit nalinginnaasumik appasinnerulernissaat, siunnersuutigineqartumut nutaamik pillaatissiissutissanut atatillugu ilassut eqqarsaatigalugu. Pisuni ataasiakkaani taamatut sakkortussutsimik pinasutsimillu nalilersuinissat Justisministeriap isumaa malillugu naapertuutinnngillat.

Aammalu oqaatigineqarpoq, ullumikkut pillaatissiissutissat iluini aqutsinerni pinerlunnermut atatillugu tunngavigineqassasoq inuk 18-it inorlugit ukioqarpat, ilallugu immikkut narrujuumminartuliornertut. Kisianni pinerlunnermut inatsimmi pisuusumut periutsit naapertorlugit, pineqaatissiissutissamik aaliangiinermi suli pisut immikkut tamarmik nalilersuiffigineqartussaapput, tassani pinerluutip sakkortullunilu peqqarniissusia pisuusullu inuttut inooqataanermilu atugai nalilersuinerni ilanngunneqassallutik. Pinerlunnermut inatsimmi § 77, imm. 3-mi inatsimmi nutaartaqarpoq, tassa aaliangersakkamik atuutsitsilernerme siullermeersumik inatsisiliortoqarmat siunertaralugu pisumi aaliangersakkami aaliangersimasumik unioqqutisisoqarsimappat erseqqinnerusunik malittarisassiuussinissaq. Inatsisissatut siunnersuutaasumi innersuussutigineqarpoq § 1, nr. 1, tassu-ngalu tunngatillugu oqaasertaliunneqartut.

2.3.6. Justitsministeria isumaqarpoq, maanna pillaatissiinermi inatsimmi § 77, stk. 1, nr. 3 (siunnersuutigineqartoq § 77, stk. 2) aamma §§ 78-80 naapertorlugit pineqartut § 77, imm. 1-ip nutaamik oqaasertaliuninnerani sanitatigut tigumminnarneqassasut

Taamaattumik pisup imaqartinneqarnerani aaliangersakkamiittoq ataaseq arlaqartulluunniit malinneqarpata, atoqateqarnerlu akuersinertaqanngitsumik pisimalluni, uanilu aamma paatsuugassaannngitsumik akuersinermik unioqqutitsinermut pineqartumut tunniussisoqarsinnaanngippat taava taasat tunngavigalugit § 77, imm. 1-im siunnersuutigineqartut kalluarfigineqasapput.

3. FN-ip nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaanut kingunerussat

Nalilerneqarpoq inatsisissatut siunnersuut FN-ip nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaasa ilaannut 16.3-mut ajunngitsumik sunniuteqassasoq (tassa pineqarluni inatsisigut isumannaassutsimut kikkullu tamarmik allatuulli naapertuuttumik eqqartuunneqarnissaannut periarfissaqartitaanissaat).

4. Assigiimmik pinninnissap kingunerisassai

Siunnersuut suaassutsimik tunngaveqanngilaq taamaammallu pinngitsaaliinikkut atoqateqarneq tunngavigalugu pinerluuteqarneq arnanut angutinnullu assigiimmik tunngalluni. Kisianni angutit arnanit amerlanerujussuit pinngitsaaliilluni atoqateqarsimanerni pisuusutut unnerluutigineqartarput, tassalu taaneqartut pisuni arnat eqqugaasuusarlutik. Tamakku tunngavigalugit inatsisissatut siunnersuut kikkunnut tamanut assigiimmik pinninnissamik imaqartutut nalilerneqarpoq.

5. Pisortanut aningaasaqarnikkut atuutitsilernermilu kingunerusussat

Naatsorsuutigineqarpoq inatsisissatut siunnersuutip politiinut, unnerluusisoqarfinnut, eqqartuussivinnut aammalu pinerlutsaaliuisoqarfimmut aningaasartuutini allisitsinissaa, tamakkiisumik 2023-mi 1,5 mio. kr-inik aammalu 2024-miit siunissamut 2,5 mio. kr-inik.

Justitsiministeria isumaqarpoq, pinngitsaaliilluni atoqateqartarneq pillugu aaliangersaaneq aningaasartuutit amerlinerunissaannik pilersitsissasoq.

Naatsorsuutigineqanngilaq inatsisissatut siunnersuutip atuutinneqalernera arlaatigut kinguneqarumaartoq.

6. Inuussutissarsiornermi il.il. aningaasaqarniarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasinnaasut

Inatsisissatut siunnersuut inuussutissarsiornermut il.il. aningaasaqarniarnermut allaffissornermulluunniit sunniuteqarnavianngilaq.

7. Innuttaasunut allaffissornikkut sunniutaasinnaasut

Inatsisissatut siunnersuut innuttaasunut allaffissornikkut sunniuteqarnavianngilaq.

8. Avatangiisinut pinngortitamullu sunniutaasinnaasut

Inatsisissatut siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu sunniuteqarnaviannngilaq.

9. Silaannarmut pinngortitamullu sunniutaasinnaasut

Inatsisissatit siunnersuut silaannaap qanoq issusianut sunniuteqarnaviannngilaq.

10. EU-mi eqqartuussiveqarnermut attuumassuteqarneq

Inatsisissatut siunnersuut EU-mut atatillugu inatsisitigut inatsisiliornermullu sunniuteqarnaviannngilaq.

11. Oqartussaaffeqarfiit ingerlatseqatigiiffiit il.il tusarniaaffigineqartut

12. Eqikkaalluni skematut takussutissiaq

	Pitsaasumik sunniutaasinnaasut/aningaasartuutit ikinnerusut (Taamaappat, annertussusissaa taajuk/Taamaanngippat allaguk "soqassanngilaq")	Kingunerluutaasinnaasut/aningaasartuut amerlanerusut (Taamaappat, annertussusissaa taajuk/Taamaanngippat allaguk "soqassanngilaq")
Naalagaaffimmut, kommuninut nunallu immikkoortortaanut kingunerusinnaasut	Soqanngilaq	
Atuutsitsilernerup naalagaaffimmut, kommuninut nunallu immikkoortortaanut kingunerisinnaasai	Soqanngilaq	Soqanngilaq

Inuussutissarsiornermut aningaasaqarniarnikkut kingunerusinnaasut	Soqanngilaq	Soqanngilaq
Inuussutissarsiornermut allaffissornikkut kingunerusinnaasut	Soqanngilaq	Soqanngilaq
Innuttaasunut allaffissornikkut kingunerusinnaasut	Soqanngilaq	Soqanngilaq
Avatangiisinut pinngortitamullu kingunerusinnaasut	Soqanngilaq	Soqanngilaq
Silaannaap qanoq issusianut kingunerusinnaasut	Soqanngilaq	Soqanngilaq
EU-mi inatsisinut inatsiliornernullu kingunerusinnaasut	Soqanngilaq	
EUp inuussutissarsiornermut atatillugu naleqqussaalluni atuutsi-tsinerni peruserisartagaanut tallimanut kalluuppoq/ EU-p naleqqussaateqarnisamat piumasarisaasut minnerpaaffianit ingerlaqqinneruvoq (X-iliigit)	AAP	NAAMIK X

Inatsisissatut siunnersuummi aaliangersakkat ataasiakkaat oqaaseqarfigineri

§ 1 pillugu

nr. 1 pillugu

Pinerlunnermut inatsimmi § 77 naapertorlugu pinngitsaaliilluni atoqateqarsimasutut aaliangiiffigineqarluni eqqartuunneqassaaq, inuk kinaluunniit persuttaanikkut (imm. 1, nr. 1) atoqateqarlunilu allatulluunniit kinguaassiutitigut atoqatiginnissimasoq inummik imatut inissisimasimasumik, pisup pinerani akiuussinnaanani (imm. 1, nr. 2). Saniatigullu pinngitsaaliilluni atoqateqarsimasutut allatulluunniit ilaqarsimasutut pillaatissinneqassaaq ki-

naluunniit 12-it inorlugit ukiulimmik atoqateqarsimasoq (imm. 1, nr. 3). Taamatuttaaq aaliangiiffigineqassaaq kinaluunniit stk. 1-imi allassimasut tunngaviginngikkaluarlugit, akuerineqarsinnaanngitsumik pinngitsaaliilluni atoqateqarlunilu allatut kinguaassiuutitigut atoqatiginnittoq, tak. § 91 (imm. 2).

Siunnersuutigineqarpoq pinerlunnermut inatsimmi § 77, *imm. 1* nutaamik oqaasertaliuunneqassasoq taamatut iliornikkut aaliangiiffigineqassasoq kinaluunniit akuerineqaqqaarani atoqateqarlunilu allatut peqateqarsimasoq, pinngitsaaliilluni atoqateqarsimasoq.

”Atoqateqarnerup” paasineqartarnera atorneqarneralu siunnersuummi allanngortinneqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq. Taamaattumik oqaatsip atorneqarnera kinguaasiutikkut itikkulluunniit atuisimanertut isumaqartinneqarpoq.

”Allatut iliorluni peqateqarsimaneq” aamma siunnersuummi allanngortinneqanngilaq. Taamatut ilisumik tamanna assersuutigalugu pissutsit atuuttut eqqarsaatigalugit tassaassaaq qanikkut milutsilluni atuisimasneq, kinguaassiutitik kunissuillunilu aluttuisimaneq, inussanik arnap kinguaassiuutaanut mangussisimaneq imal. allanik kinguaassiutaanut itianulluunniit manngussisimasoq taamallu iliornikkut pinnguarinnissimasoq.

Akuersineq immineq kajumissutsimik tunngaveqartumik tunniunneqassaaq, takutitsilluni pineqartup naqisimaneqarani kiffaanngissuseqarneranilu peqataasimaneranik, tassani aaliangiisuulluni pisoq qanoq qanorlu ingerlasimasoq.

Akuersinermik nalunaarneq assigiinngitsutigut takutinneqarsinnaavoq, oqaaseqarnikkut imaluunniit pissusilersornikkut. Piumasaqaateqartoqanngilaq akuersinerup qanoq iluseqarnissaanik toqqaannartumik imaluunniit toqqaannanngitsumik. Taamaattumik pinngitsaaliilluni atoqateqarneq pilugu aaliangersakkami aaliangersimasumik tunngavilersuineqassanngilaq pissallunili pisorpiaq tamakkiisumik naliliineq tunngavigalugu.

Atoqatigiinnernut assigisaanullu akuersinerit assigiinngitsunik takutinneqarlutillu iluseqarsinnaapput.

Tunngaviatigut isigalugu naatsorsuutigineqassaaq, inuk atoqatigiinnissamut assigisaanullu akuersisoq qereqqasutut illuni peqataassanngitsoq soqutiginnippalaarlunili peqataassasoq.

Pisut atoqatigiinnissamut assigisaanullu akuerinniffiusut assersuutigalugu tassa makkuusinnaapput, kunissuunneq, attualaarinninneq, ilorrisimaar-palaarneq imal. peqataarpalaartumik aalariaaseqarneq. Soorlu aapparisa-
mut saaterluni, immineq atisat piiaarnerini ikiuulluni, akuerserpalaartumik aal-lariaasersorluni il.il.

Naalli taaneqartutut pissusilertortoqaraluartoq aamma akuersineq tunngavi-
unersoq akunnattoorfeqarsinnaavoq. Soorlu assersuutigalugu taamaattut
imaattuusinnaapput, atoqateqarneq ingerlanneqarluni arlaasumut peqqusi-
ileqinartumik.

Taaneqartutut pisuni, aapparisaq uninngalluinnarneratut ittunik, isummer-
suutaasinnaavoq, taaamaattuni aapparisaq akuersaarinnissimanngitsoq,
taamaattumik atoqatigiinninniartuusup allatulluunniit kinguaassiuutitigut
atoqatigiinninniartuusup isumannaarniartussaavaa, taamatut iliorniarnini
appaasumit akuersaarneqarnersoq. Aamma atoqatigineqartoq uninnga-
narpat taava nalilersuineq aaliangiisuussaaq atoqateqarneq akuerineqartu-
mik pisimanersoq.

Aammattaarli – uninngaannavittoqarpat – aamma taamatut pisoq akuer-
saarinninnertut suli nalilerneqarsinnaavoq. Tamatumanili naliliinermi ilaas-
saaq, pineqartut siornatigut akuerinninneq tunngavigalugu atoqatigiissima-
nersut, qunusaarinerit assigisaalluunniit atornagit, illuatungaaticullu isigini-
arneqassalluni pineqartut siusinnerusukkut atoqatigiissimannginnersut alla-
tulluunniit kinguaassiuutitigut atoqatigiissimannginnersut.

Akuersinertut isigineqanngisaannassaaq, aapparisaq qereqqasutut illuni
uninngaannarluni akiuutinngippat, tamanna ersinermik tunngaveqarsimap-
pat. Tamakkumi pilersinnaasarpur soorlu assersuutigalugu ersineq peqquti-
galugu qarasaq ”isaatitsisinnaajunnaaraangat” imal. ersineq peqqutigalugu
timi oqalussinnaanerluunniit atorneqarsinnaajunnaarlutik nukillaaraangata,
kisianni aamma ersineq tunngavigalugu imatut ilisoqarsinnaasarpur pi-
neqartoq soorlu aalaqquneqaruni sianiginngisaminik peqquneqarnini mali-
innarlugu iliulersinnaasarluni. Tamannalu pisinnaavoq atoqateqarfigineqar-
neq allatulluunniit peqatigineqarneq sioqqulluguli pineranilu. Taammaat-
toqartillugu akuersisoqarsimassanngilaq.

Pisuni, akuersinerup arlaatigut takussutissiissutigisimanerani, pisulli pine-
rani uninngaannalersoqarluni, taamallu ilumut akuersisoqarsimanersoq
apeqqusernarsilluni, soorlu assersuutigalugu taava akuersineq atoqatigi-
neqarnissamut taamaallat tunngasinnaavoq killormulluunniit, tassa angutip

kinguaassiutaanik oqummiussinissaq allatulluunniit pinissaq kissaatigineqarnani, taamaattoqarpallu pisut aallaavigalugit nalilersuinissat ingerlaneqassapput, atoqatigineqarnermi suut akuerineqarsimanersut suullu akuerineqarsimannginnersut. Taamaattoqartillugulu taava nalilersuinerit qulaani taakkartorneqareersut tunngavigalugit pisussassapput.

Atoqateqarnissamut allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqatiginnissamut akuersinerup tunngavigissavaa, atoqatigineqartup immineq kajumissutiminik pisumut akuersisimanissaa. Aaliangiisuussarlu peqatiginiarneqartup akuersinissamut akuersinnginnissamulluunniit periarfissaqartin-neqarsimanissaa.

Akuersisoqarsimanermik apeqqummi aaliangiisuuvoq atoqatiginiarneqartoq allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqatiginiarneqartoq atoqatigiinnerup nalaani qanoq pissuseqarsimanersoq. Tiingarpalaartumik pissuseqarneq, siusinnerusukkut kunissuussimaneq imal. angerlaqataasimaneq, atoqatigiinnissamut allatulluunniit pisoqarnissaanut akuersinertut imminneq isigineqarsinnaanngillat.

Akuersineq – minnerunngitsumik eqqartuussivikkoortitsinermik pisoqarnissaq sillimaffiginarlugu – aallaveqartinneqarpoq inuup atoqatigiinnermi allatulluunniit pisumi peqataasimaneq, ilanngullugit oqaatsit ator-neqarsimasut iliuuserisimasallu, inuup ilumini nipaqqarani isumai aallaaviginagit. Tamatuma malitsigisaanik soorlu assersuutigalugu eqqarsaatimini atoqatigineqarnissamik allatulluunniit peqateqarnissamik kissaateqanngitsoq, taamaakkaluartorli atoqatigiinnermi peqqataasoq, nalilerneqassaaq pisumi akuersisimasutut.

Tamatuma aamma malitsigisaanik, pisumi, inuk pisarsimasuni arlaqartuni tamakkiisumik ilisimasaqanngitsoq/eqqaamasaqanngitsoq, pisimasuni pingaaruteqarsinnaagaluartuni, paasiumallugu sooq inuk kinguaassiuutitigut atoqatigiinnermi peqataasimaneq, tamanna mattussinngilaq, pisuni inuk pineqartoq atoqatigiinnissamut akuersisimasutut imal. allatut peqatigiinnermut peqataasimasutut naliliiffiginissaanut. Pisuni atoqatigineqartoq ”salloqittaarineqarsimasutut” oqaraluarpalluunniit paasinarlunilu atoqatiginnissimasoq aapparisaq, tusaamasaammat, ukioqqortussutsimigut soqutiginar-mat, inuiaqatigiinni inissisimanermigut soqutiginaateqarmat mal. allatut inissisimassimammat, taava atoqateqarsimaneq akuersineq tunngaviogalugu pisimasutut isigineqassaaq.

Oqaaseq akuersineq” sukumiinerusumik paasiumaneqarpat innersuussutiginearput inatsisissatut siunnersuut pillugu nalinginnaasumik nassuiaatitut oqaatigineqarsimasut imm. 2.1.3.1-2.1.3.3-mi allanneqarsimasut.

Inatsisissatut siunnersuut aqqutigalugu, pinerlunnertut isigisassani ullumik-kut pinngitsaaliilluni atoqateqarsimanermik § 77, imm. 1 aamma 2-mi allanneqareersimasut, allannngortinnissaat siunertarineqanngilaq, atoqatigiinneq allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqatigiinneq anguneqarsimappat persuttaanikkut imal. persuttaanissamik qunusaaruteqarnikkut imal. atoqateqarneq anguneqarsimappat inatsisinik unioqqutitsillunik pinngitsaaliissuteqarnikkut, tak. § 91, imaluunniit pisoq pisimappat atornerlullugu atoqatigisap pisumut akiuussinnaajunnaaqasimanera.

Pisuni taamaattuni immineq kajumissutsimik akuersisoqartoqarsimanavianngilaq. Taamatummi pisoqarsimatillugu immineq kajumissutsimik akuersineq pisimanavianngilaq. Taamaattumik pisut ullumikkut Pinerlunnermut inatsisimmut tunngatillugu aaliangersagaq § 77, imm. 1 aamma 2, siunnersuummi imm. 1-imik taaneqartumi sukanganerusumik pinerlunnermik naliisalernermut ilaatinneqassapput.

Tamatuma malitsigisaanik ilaatigut akuerineqarsinnaasumik akuersisisimannertut isigineqanngilaq, atoqateqarneq persuttaanikkut persuttaanissamiluunniit qunusaarinikkut anguneqarsimappat.

Persuttaaneq tassaavoq nukit atorlugit sakkoqarluni sakkoqarnaniluunniit peqqarniisaarneq (tassani persuttaasuusoq nukeqarnerunini atorlugu pinngitsaaliilluni atoqateqarluni), imal. atoqateqartoqarluni aallatulluunniit ilior-toqarluni atornerlunneqartoq allanik tiggummineqartillugu aamma su-sinnaajunnaartitsinikkut pinngitsaaliilluni (tassani allatut persuttaanikkut, atoqatigineqartoq akiuinissamut sapilersillugu). Tassa pineqartumik tiggummininneq persuttaaneruvoq taamatullu tamanna aaliangersakkami allasimasuni ilaavoq.

Persuttaaneq aamma annikinnerusumik persuttaanertut ingerlanneqarsinnaavoq, ilaatigut pinerlunnermut inatsimmi § 88-imi allasimasut avataani-issinnaasumik. Assersuutitut taaneqarsinnaapput tiggumminninnerit, pinngitsaaliilluni nissunik avissaartitsinerit imaluunniit qalliinerit. Taamaattumik tassa aaliangiisuunngilaq persuttaanerup qunusaarinerullu atorneqarsimanerat, soorluli aamma pisut nipituuliornani qunusaarinertut issinnaasut.

Taamaattut kingunerivaat, akuerineqarsinnaasumik akuersisoqarsorinnis-sinnaanernik oqartoqarsinnaanermik akuerinnittoqarsinnaannginneq, atoqa-teqarneq allatut pinerlunnertut isigineqartumik pinngitsaaliinikkut pisimap-pat, tak. pinerlunnermut inatsimmi § 91.

Kiisalu aamma taamatut pisumi, akuersinertut isiginnittoqarsinnaanngilaq, atoqatigineqartoq arlaatigut imatut inissisimappat, pisumi akiuussinnaasi-manani.

»Inississimaneq« maanna inatsisitigut atuuttuni tassaasinnaavoq sininneq, ilisimannginneq, aalakoorujussuarneq/artuleqqaneq, kussunneqarsimasutut inneq, nikissinnaajunnaaqqaneq il.il.

»Pisut« tassaasinnaapput piareersimaffiginngisamik pineqarnerit. Aalian-gersakkani ilaatigut pineqarput, ajortuliortup allamik piareersimanngitsu-mik atoqateqalernera eqqugaasoq soriariarsinnaatinnagu allatulluunniit ili-ornera. Taamatut pisut minnerunngitsumik pisinnaapput, eqqugaasoq mat-taangatillugu, taamallu ajortuliortumut mianernartutigut attualarisinnaaneq periarfissaqarluni, tamannalu akuerineqarsinnaasumik attuisinnaaneq qaan-gerlugu iliornerusssaaq. Taamaattunut assersuutitut taaneqarsinnaapput, eqqiluisaarnep, nakorsamit misissorneqarnerup tagiartortinnerulluunniit nalaani pisinnaasut.

Naqissuserneqarpoq maluginiaqquneqarlunilu, akuerinerunngitsumik pisutut taakkartorneqartut matumani tamakkiisumik saqqummiunneqann-gimmata.

Suli § 77, imm. 1, atorneqarsinnaassappat, eqqunngitsuliortup piaaraluni pi-simanissaani pineqartoq akuersinngitsoq pilersitsissup taanna piaaraluni atoqatigisimassavaa. Eqqartuussinermi pisuutitsinermik inerniliinissami naammangilaq, pisuutinneqartup ilisimasariaqaraluaraa, atoqaterneq alla-tulluunniit pineq akuerineqanngitsumik pisoq.

Unnerluussisuusoq uppersaasiisuusussaavoq, pisumi pineqartoq piner-lunnermut inatsit naapertorlugu uniuisoqarsimansoq.

Taamaattumik tamakkiisumik atoqateqarsimanerit pineqartillugit unner-luussisoqarfiup uppersartusassavaa pisuutinneqartoq atoqateqarsima-soq aapparineqartoq akuersitinnagu aammalu atoqateqartup tamanna inger-lassimagaa nalunngikkaluarlugu aapparisan piumanngitsoq. Pisuni allanit nassuiaaserneqarsinnaanngitsuni, taamallu pinnittumit pineqartumillu oqaa-

serisaasut kisiisa aallaavigineqartillugit, tassanilu pineqartunit nassuiaatigineqartut assigiinningsillugit, taava aaliangiisoqassaaq nassuiaatigineqartut akornanni suna tutsuiginartinnerpaasaq tunngavigalugu. Nassuiaatigineqartut tutsuiginassutsimikkut oqimaatigiiissiittut nalilerneqarpata, taava aaliangiissutaassaaq arlaannilluunniit pisuutitsinnginneq. Taamatut pisoqarpat pisuutitsisoqassappalli tamatumunnga, taava uppersaasiineq ima kimeqartigissaaq, akunnattoorutissaqanngilluinnartuutinneqarluni, unnerluttigineqartumik pisuutitsinissaaq.

§ 77, imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, pinngitsaaliilluni atoqatigiinninnerusoq atoqatigineqartoq 12-it inorlugit ukioqarpat.

§ 77, imm. 2-imi imarisaasut nutaamik oqaasertaliuussinermik tunngaveqarput. Siunnersuutigineqarpoq § 77, imm. 1, nr. 3 maanna atuuttusoq § 77, imm. 2-mut nuunneqassasoq. Siunnersuuteqarnermi naatsorsuutigineqanngilaq inatsisit tunngavigalugit tunngaviutinneqartoq allanngussasoq.

Siunnersuutigineqarpoq § 77, imm. 1 og 2, pinngitsaaliilluni atoqatigiinnermut atatillugu pillaatissiissutaasartut/pineqaatissiissutaasartut allanngortinneqarniannngillat. Pineqaatissiinermi/pillaatissiinermi pinerlunnermut inatsimmi § 121, imm. 1, nr. 1-imi allassimasut naapertorlugit, aallaviussaaq inatsisinik unioqqutisinerup sakkortussusaa, inuiaqatigiillu taamatut pisartut pitsaaliorumallugit soqutigisaat. Taaneqartut saniatigut pinerlunnermut inatsimmi § 121, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu, ilaassapput inuup pisuutinneqartup inuttut atugarisai, aammalu naliliinermi qanoq iliortoqassasoq taamatut pisoqaqqinnginnissaa isumannaarumallugu. Ilanngullugulu taaneqarpoq, pinngitsaaliilluni atoqateqarnerni inuit 18-it inorlugit ukiullit pineqartillugit, taamaattuni pineqatissiisarnerit inatsit nr. x [Folketingstidende 2021-22, A, L 126 tunngavigalugu], sakkortusineqassasut. Piareersaataasumik suliaasumi takuneqarsinnaavoq, tassani siunnerfiuvoq pillaatissiissutaasarsimasut 50%-inik sakkortusineqarnissaat, tak. Folketingstidende 2021-22, A, L 126, qupp. 14.

Oqaatigineqarportaaq, pillaatissiisarnermut inatsisimmi § 77, stk. 1 aamma 2-mi allassimasut naapertorlugit pisartut assigiinningsitaartorujussuunerat peqqutigalugu pinngitsaaliilluni atoqateqarsimanernut pillaatissiissutaasarsartut aamma assigiinningsitaartuusarmata. Assersuutigalugu nalinginnaasumik pineqatissiineq sakkortusineqarsinnaavoq, pinngitsaaliilluni atoqateqarsimanernut atatillugu persuttaasoqarsimappat, pinngitaaliilluni atoqatiginninneq sivisuumik arlaqartunilluunniit peqataaffigineqartumik pisi-mappat imal. pinngitsaaliilluni atoqatiginnittoq atornerlunneqartup anger-

larsimaffianut iserluni atornerluisimappat. Killormulli aamma pineqatissii-neq appartinneqarsinnaavoq soorlu assersuutigalugu kinguaassiuutikkut atornerluinani allatut atornerlusioqarsimappat imal. tamatuminnga misili-isoqarsimappat.

Pineqatissii-nissap qanoq ittuunissaanik aaliangiineq nalilersuinerlu tassa pisuni tamani eqqartuussiviup naliliineranik tunngaveqartarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik oqaasertaliussani imm. 2.3.1-imi innersuussutigineqarpoq.

Nr. 2-mut

Pinerlunnermut inatsimmi § 79 naapertorlugu meeqqamik atoqateqarsima-neq inuk 15-it inorlugit ukiulimmik atoqateqarsimasoq, tamanna § 77, imm. 1, nr. 3-mi allassimasunut attuumassuteqanngippat.

Siunnersuutigineqarpoq § 79 allanngortinneqassasoq, taamatut iliornikkut inuk meeqqamik 15-it inorlugit ukiulimmik atoqateqarsimasoq allatulluun-niit kinguaassiuutitigut atoqatiginnissimasoq meeqqamik ilaqarsimasutut pillaatissinneqassalluni, pineqartoq § 77, imm. 2-mi allassimasunut attuu-massuteqanngippat.

§ 79-imi allannguinnikkut innersuussineq § 77, imm. 1, nr.3-miit § 77, imm. 2-mut illuartinneqarpoq.

Allannguisoqarpoq pequtigalugu § 77, imm. 1 aamma 2 nutaamik oqaaser-talernerqarmata § 77, imm. 1, nr. 3 nuuttariaqalermat § 77, imm. 2-mut. Inner-suussutigineqarporlu inatsisissatut siunnersuutip oqaasertalernerani § 1 nr. 1.

§ 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq inatsisip 1. juli 2023 atuutilernissaa.

Pinerlunnermut inatsit § 3 naapertorlugu, inatsit atuutsinneqalerpat pisima-sut tamarmik taanna tunngavigalugu aaliangiiffigineqartalissapput. Pisut, inatsisip pineqartup atuutilernerata kingorna aaliangiiffigineqartut, aaliangi-iffigineqassapput pineqartumut malittarisassiuussat malillugit. Aaliangiinerilli siuliani naliliinernit sakkortunerussanngillat.

Inatsisip atuutilernerata kingorna pisut taannalu tunngavigalugu aaliangiusat taava nalinginnaasumik atuutilissapput, tassani aaliangiinissat malittarisassiat nutaat malillugit, kisiannili aatsaat pineqatissiisoqassalluni, malittarisassat siuliusut malillugit pisimasoq pinerlunnertut nalilerneqarsimappat, pineqaatissiinerillu siulii malillugit aaliangiussaasunit sakkortunerussanngillat.

Siunnersuutigineqarpoq pisimasut pinerlunnertut nutaatut siunnersuutigineqartut, taamalineratigut aatsaat iliuuseqarfigineqarsinnaasut, inatsisip nutaap atuutilernerata kingorna pisimappata.

Ilanngussaq 1

Inatsisissatut siunnersuut maanna inatsisaasumut sanilliullugu

Oqaasissiuineq atuuttoq

Inatsisissatut siunnersuut

§ 1

Pinerlunnermut inatsimmi, tak. inatsit pillugu ilisimatitsisut nr. 1045 ulloq 7. december 2017-imeersoq, § 2-tut taallugu allanngortinneqartoq inatsimmi nr. 168, ulloq 27. februar 2019-imi aammalu § 2 inatsimmi nr. 1056 ulloq 30. juni 2020 imeersumi, imatut allannguisoqarpoq:

Oqaasissiuineq atuuttoq

§ 77. Pinngitsaaliilluni atoqateqarsimasutut eqqartuussivimmit aalingiiffigineqassaaq, makkuninnga iliorsimasoq

1) persuttaanikkut persutaanissamilluunniit qunusaarinikkut pinngitsaaliilluni atoqateqarsimaguni allatulluunniit atoqatigisamik atuisimaguni,

2) atoqateqarsimaguni allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqateqarsimaguni inummik imatut inissisimasumik pisumi piumanani akiussinnaanani, imaluunniit

3) atoqateqarsimaguni allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqateqarsimaguni meeqqamik 12-it inorlugit ukiulimmik.

Imm. 2. taamatuttaaq aaliangiiffigineqassaaq imm. 1-imi allasimasunit allaanerusumik tunngaveqartumik atoqateqarsimaguni allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqateqarsimaguni, tak. § 91.

Imm. 3. ---

§ 79. Meeqqanik 15-it inorlugit ukiulimmik atornerluisimasoq, atoqateqarluni allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqateqarsimasutut pineqaatissinneqassaaq pisuusup meeqqap ukiui ilisimasmappagit imaluunniit tunngavinnut eqqumanniffiginissimanani iliuuseqar-simamaguni, pisoq § 77, imm. 1, nr. 3-mi allasimasuni ilaanngip-pat.

Inatsisissatut siunnersuut

1. § 77, imm. 1 aamma imm. 2, imatut ilusilernerqarluni oqaasissiorneqassaaq:

»Imm. 1. Pinngitsaaliilluni atoqateqarsimasutut aaliangiiffigineqassaaq inuk akuersinngitsumik atoqateqarsimasoq allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqateqarsimasoq.

ImmStk. 2. Pinngitsaaliilluni atoqateqarsimasutut pineqaatissinneqassaaq inuk meeqqamik 12-it inorlugit ukiulimmik atoqateqarsimasoq allatulluunniit kinguaassiuutitigut atoqateqarsimasoq.«.

2. I § 79 allanngortinneqassaaq »§ 77, imm. 1, nr. 3.« taanna tassaarluni: »§ 77, stk. 2.«.

